

การใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสมสำหรับการผลิตถั่วลิสง ในเขตภาคใต้ตอนล่าง

ผู้ดำเนินงาน ศุภร์ เก็บบัว, จิระ สุวรรณประเสริฐ, จรัสศรี วงศ์กำแหง, เสริมศักดิ์ สุวรรณราช
สมรรถ จันโก

หน่วยงาน ศูนย์วิจัยพืชไร่สงขลา สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8

ภาพรวมจากการทดลองทั้งหมดในแหล่งปลูกถั่วลิสงจังหวัดสงขลา พบว่า การเพิ่มแคลเซียมให้กับถั่วลิสงทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ซึ่งพบได้จากวิธีเกษตรกรที่มีการใส่ปุ๋ยขาว 200 กิโลกรัมต่อไร่ เปรียบเทียบกับวิธีการชุดลงทุนต่ำและการใช้ยิปซัมอัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่ที่ระยะลงเข็มก็ทำให้ผลผลิตสูงขึ้นเช่นกัน การใส่ทั้งปุ๋ยขาวอัตรา 200 กิโลกรัมต่อไร่ และยิปซัมอัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่ในวิธีการของชุดลงทุนสูงไม่ทำให้ผลผลิตเพิ่มสูงขึ้นมากพอในสภาพปกติ วิธีการนี้จึงถูกตัดออกในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ดังนั้นในการปลูกถั่วลิสงเกษตรกรจึงควรใส่ยิปซัมอัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่ที่ระยะลงเข็ม แต่ยิปซัอาจจะหาซื้อในท้องตลาดได้ยากในบางพื้นที่ การใส่ปุ๋ยขาวอัตรา 200 กิโลกรัมต่อไร่ก่อนปลูก 2 สัปดาห์ก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ซึ่งนอกจากช่วยเพิ่มธาตุแคลเซียมแล้วยังช่วยในการปรับค่าความเป็นกรด-ด่างของดินให้สูงขึ้นได้ในระยะหนึ่งด้วย

แม้ค่าวิเคราะห์ดินจะสูงถึงระดับหนึ่งที่ไม่ต้องใส่ปุ๋ย N, P หรือ K แต่ในภาพรวมของการจัดการการใช้วิธีการตามชุดการลงทุนปานกลางที่มีการใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 12-24-12 อัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ เป็นวิธีการที่มักให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงเสมอ ดังนั้นการปลูกถั่วลิสงในแหล่งปลูกจังหวัดสงขลาจึงควรยึดแนวทางการใช้ปัจจัยการผลิตในระดับของชุดลงทุนปานกลาง ยกเว้นในสภาพที่ค่าความเป็นกรด-ด่างของดินต่ำกว่า 4.0 จะต้องทำการปรับปรุงดินเพื่อยกระดับค่าความเป็นกรด-ด่างของดินก่อนการปลูกถั่วลิสง สำหรับพันธุ์เกษตรกรสามารถเลือกใช้พันธุ์ขอนแก่น 60-1 สข.38 หรือไทนาน 9 ตามความพอใจ หรือตามที่ตลาดต้องการ

จากผลการทดลองในจังหวัดตรัง พบว่า เกษตรกรควรเพิ่มแคลเซียมให้กับถั่วลิสงโดยใช้ปุ๋ยขาวอัตรา 100 กิโลกรัมต่อไร่ หรือใช้หินฟอสเฟสอัตรา 200 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านก่อนปลูก 2 สัปดาห์ หรือใช้ยิปซัมอัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ โรยบริเวณทรงพุ่มที่ระยะลงเข็ม และควรใส่ปุ๋ยสูตร 12-24-12 อัตรา 15 - 20 กิโลกรัมต่อไร่เมื่อถั่วลิสงอายุ 2 สัปดาห์ แล้วพูนดินกลบปุ๋ยตามปกติโดยไม่จำเป็นต้องมีการพูนโคนที่อายุ 30 - 40 วันอีก